

Consumer Protection

บทความ

ฉลากสินค้าเกราะคุ้มครองสิทธิและความปลอดภัย

กฤติกร แจ่มตระกูล

นักประชาสัมพันธ์

ฉลากสินค้าเปลี่ยนผ่านจาก "ตราประทับบอกเจ้าของ" มาเป็นยุคที่ผู้บริโภคต้องแบกรับความเสี่ยงด้วยตนเองและเข้าสู่ยุคที่กฎหมายใช้ฉลากเป็นเครื่องมือแสดงความโปร่งใสของสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในมาตรา ๓๐ โดยสินค้าที่ผลิตเพื่อขายโดยโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและสินค้าที่สั่งหรือนำเข้าในราชอาณาจักรเพื่อขายเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ซึ่งเป็นการทำลายกำแพงความไม่รู้และสร้างบรรทัดฐานใหม่ให้ฉลาก

สินค้ากลายเป็น "หน้าต่างความจริง" ที่เชื่อมโยงความปลอดภัยของชีวิตเข้ากับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ ส่งผลให้ในปัจจุบันฉลากไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่บอกคุณลักษณะของสินค้าเท่านั้น แต่ยังเป็นหลักประกันความรับผิดชอบทางกฎหมายที่ช่วยขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ บนพื้นฐานของความไว้วางใจและความเป็นธรรม "ฉลากสินค้า" จึงเป็นเอกสารแสดงข้อเท็จจริงที่ถูกกำกับดูแลตามกฎหมาย เพื่อสร้างความเป็นธรรมและความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภค

ฉลาก คือ สิทธิของผู้บริโภคตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องแสดงข้อเท็จจริงและข้อมูลที่จำเป็น เช่น ชื่อสินค้า ประเภท ส่วนประกอบ วันเดือนปีที่ผลิตและหมดอายุ รวมถึงชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต ข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้ผู้บริโภคสามารถตัดสินใจซื้อได้อย่างถูกต้องตามความต้องการ และป้องกันการถูกหลอกลวงจากการโฆษณาที่เกินจริงหรือเป็นเท็จ อีกทั้งในด้านมาตรการความปลอดภัยและการลดความเสี่ยง ฉลากสินค้าในบางชนิดจะต้องระบุ "คำเตือน" และ "วิธีใช้" โดยเฉพาะสินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตราย เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า เสื้อผ้า ของเล่น เป็นต้น ซึ่งช่วยลดโอกาสการเกิดอุบัติเหตุจากการใช้งานผิดประเภท และยังเป็นเครื่องมือที่แสดงความรับผิดชอบเมื่อเกิดปัญหา ดังนั้นฉลากจะเป็นหลักฐานทางกฎหมายชิ้นสำคัญในการระบุตัวตนผู้รับผิดชอบ และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจรักษามาตรฐานสินค้าของตนอยู่เสมอ

ผู้ประกอบการที่จำหน่ายสินค้าโดยไม่มีฉลาก หรือมีฉลากไม่ถูกต้อง โดยรู้หรือควรจะรู้ว่า การแสดงฉลากเช่นนั้นไม่เป็นไปตามกฎหมาย จะมีความผิดตามมาตรา ๕๒ ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนในกรณีที่ เป็นผู้ผลิตเพื่อขาย หรือผู้สั่งหรือนำเข้าสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

QR code
พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภคและสื่อสารองค์กร